

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Luonnontuotealan ammattilliset tutkinnot ja tutkintonimikkeet sekä todistusasiat

Anne Liimatainen ja Jaana Villikka-Storm
8.4.2021

Luonnontuotealan tutkinnot ja tutkintonimikkeet

- Luontoalan osaamisala, luonnonvaratuottaja

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto

- Luonnontuotealan osaamisala, luonnontuotejalostaja
- Luonnontuotealan osaamisala, luonnontuoteneuvoja

Luontoalan ammattitutkinto

- Luonnontuotealan osaamisala, luonnontuotekehittäjä

Luontoalan erikoisammattitutkinto

Tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset

- Muodostuvat tutkinnon osan työprosessista tai tehtäväkokonaisuudesta
 - Ryhmitelty työprosessin vaiheiden (valmistelu, tekeminen, viimeistely) tai tehtäväkokonaisuuden osien (xx tehtävissä toimiminen, yy tehtävissä toimiminen) mukaan
- Sisältävät ko. tutkinnon osassa edellytettävät taidot, pätevyudet ja tiedot (= ammattitaito, osaaminen)
- Elinikäisen oppimisen avaintaidot sisältyvät ammattitaitovaatimukseen ja osaamistavoitteisiin

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto: Luonnonvaratuottaja

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto 180 osp [Näytä kuvaukset](#) [Avaa](#)

▼ Ammatilliset tutkinnon osat	145 osp
▼ Pakolliset tutkinnon osat	30 osp
Luonto- ja ympäristöalalla toimiminen, 30 osp	
▼ Luontoalan osaamisala	40 osp
...	
▼ Luonnonvaratuottaja	40 osp
Luonnontuotteiden kerääminen, 40 osp	
▶ Luonto-ohjaaja	40 osp
▶ Porotalouden osaamisala	55 osp
...	
▶ Ympäristöalan osaamisala	40 osp
...	
▶ Valinnaiset tutkinnon osat	60 - 75 osp
▶ Yhteiset tutkinnon osat	35 osp

Ammattitaitovaatimukset sijoittavat seuraaviin ryhmiin:

- Luonnontuotealan tuntemus
 - myös verkostot ja asiakaspalvelu
- Luonnontuotteiden tunnistaminen
 - lajit, ympäristöt, käyttöominaisuudet
- Luonnontuotteiden kerääminen
- Luonnontuotteiden käsittely

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä keräämällä luonnontuotteita maastosta sekä käsittelemällä ja varastoimalla ne asianmukaisissa tiloissa käyttötarkoituksen mukaisesti.

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto: Luonnonvaratuottaja

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto 180 osp [Näytä kuvaukset](#) [Avaa](#)

▼ Ammatilliset tutkinnon osat	145 osp
▼ Pakolliset tutkinnon osat	30 osp
Luonto- ja ympäristöalalla toimiminen, 30 osp	
▼ Luontoalan osaamisala	40 osp
...	
▼ Luonnonvaratuottaja	40 osp
Luonnontuotteiden kerääminen, 40 osp	
▶ Luonto-ohjaaja	40 osp
▶ Porotalouden osaamisala	55 osp
...	
▶ Ympäristöalan osaamisala	40 osp
...	
▶ Valinnaiset tutkinnon osat	60 - 75 osp
▶ Yhteiset tutkinnon osat	35 osp

Tutkinnon muodostuminen

- Tutkinnon pakollinen tutkinnon osa 30 osp
- Osaamisalan pakollinen tutkinnon osa 40 osp
- Valinnaisia tutkinnon osia 75 osp
- Yhteiset tutkinnon osat 35 osp

Valinnaisia tutkinnon osia mm.

- Elintarvikkeiden valmistaminen luonnontuotteista, 30 osp
- Hyvinvoinnin tuottaminen luonnontuotteilla, 20 osp
- Luonnontuotekasvien viljeleminen, 30 osp
- Tuotteiden valmistaminen luonnonmateriaaleista, 15 osp
- Luontoperustaiset hyvinvointipalvelut, 20 osp
- Maastoruokailun järjestäminen, 15 osp

▼	Pakollinen tutkinnon osa	20 osp
	📄 Luonnon tuotteistaminen, 20 osp	
>	Erä- ja luonto-opastuksen osaamisala	130 osp
	...	
▼	Luonnontuotealan osaamisala	130 osp
	...	
▼	Pakollinen tutkinnon osa	40 osp
	📄 Luonnontuotteiden talteenottaminen, 40 osp	
▼	Valinnaiset tutkinnon osat 1	30 - 90 osp
	📄 Luonnontuoteneuvojana toimiminen, 30 osp	
	📄 Luonnontuotteiden jalostaminen elintarvikkeiksi, 30 osp	
	📄 Luonnontuotteiden jalostaminen eläinten hyvinvointiin, 30 osp	
	📄 Luonnontuotteisiin perustuvien hyvinvointituotteiden valmistaminen, 30 osp	
	📄 Käsityö- ja koristetuotteiden valmistaminen luonnon raaka-aineista, 30 osp	
	📄 Luonnontuoteraaka-aineiden tuottaminen, 30 osp	
	📄 Luonnontuotteiden jalostuksen käynnistäminen, 30 osp	
>	Valinnaiset tutkinnon osat 2	0 - 60 osp

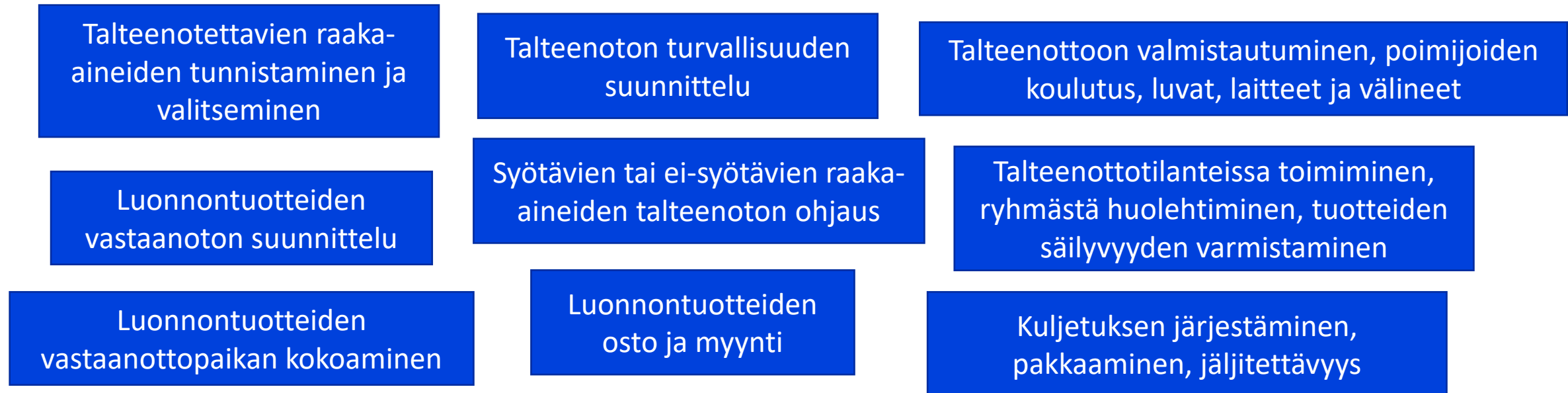
Myös molemmat tutkintonimikkeet ovat mahdollisia, jos valitsee neuvonnan osan ja lisäksi vähintään yhden toisen osan ryhmästä 1

Luonnontuoteneuvoja-tutkintonimike

Luonnontuotejalostaja-tutkintonimike

Luontoalan ammattitutkinto: Luonnontuotejalostaja ja luonnontuoteneuvoja

- Luonnontuotealan osaamisalan pakollinen tutkinnon osa **Luonnontuotteiden talteenottaminen**, 40 osp

- Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla poimijaverkoston avulla tapahtuvan luonnontuotteen talteenoton valitsemallaan raaka-aineella omaan jatkojalostustoimintaan tai tilauksesta toiselle ostajalle. Opiskelija voi osoittaa ammattitaitonsa yrityksen omassa ostopisteessä, erillisessä pisteessä, kiertävässä autossa tai maastossa olevassa keruuvastaanotuspisteessä. Opiskelija osoittaa lajintunnistusosaamisen liitteen 2 mukaisesti käytännön työtehtävien yhteydessä, lajintunnistustentillä tai simuloidussa tilanteessa.

Luonnontuotejalostaja: luonnontuotteiden jalostamiseen ja valmistamiseen liittyvä tutkinnon osa(t)

Jalostuksen tai valmistuksen suunnittelu; markkinatilanteen arviointi, tuotekehitys, pakkauksen suunnittelu

Raaka-aineiden tilaaminen, vastaanotto ja varastointi

Valmistusprosessi; esikäsittely, jalostaminen, välineiden/koneiden käyttö

Tuotteiden pakkaaminen ja merkitseminen, varastointi, kuljetukset

Luonnontuotteiden jalostaminen elintarvikkeiksi, 30 osp

Luonnontuotteiden jalostaminen eläinten hyvinvointiin, 30 osp

Luonnontuotteisiin perustuvien hyvinvointituotteiden valmistaminen, 30 osp

Käsityö- ja koristetuotteiden valmistaminen luonnon raaka-aineista, 30 osp

Luonnontuoteraaka-aineiden tuottaminen, 30 osp

Luonnontuotteiden jalostuksen käynnistäminen, 30 osp

Luonnontuoteneuvoja: Luonnontuoteneuvojana toimiminen tutkinnon osa, 30 osp

Asiakkaan tarpeiden
määrittely
luonnontuoteneuvontaan

Neuvontaprosessin
suunnittelu,
menetelmät, aikataulu,
hinnoittelu ym.

Yritysneuvonnan toteuttaminen,
ratkaisujen esittäminen,
luottamus, vuorovaikutteisuus
ym.

Neuvontatilanteen
arviointi,
asiakaspalautteen keruu

Kuluttajaneuvonnan
tavoitteen määrittely,
rahoitusmuoto, kohderyhmä

Kuluttajaneuvonnan
suunnittelu, menetelmät, tilat,
luvat, turvallisuus ym.

Kuluttajaneuvonnan toteuttaminen,
materiaalien hankinta, asiantunteva
neuvonta, vuorovaikutteisuus, seuranta ym.

- Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä luonnontuotealan yritys- ja kuluttajaneuvonnassa. Ammattitaidon osoittaminen on neuvonnallinen tehtävä järjestössä, yrityksessä tai hankkeen yhteydessä. Ammattitaito osoitetaan suunnittelemalla ja toteuttamalla kuluttajille suunnattu luonnontuotteisiin liittyvä tapahtuma ja yrittäjille suunnattu neuvonta.

Luontoalan erikoisammattitutkinto: Luonnontuotekehittäjä

Luontoalan erikoisammattitutkinto 180 osp

[Piilota kuvaukset](#)

[Avaa / sulje rakenne](#)

▼	Luonnontuotealan osaamisala	180 osp
Osaamisala: Luonnontuotealan osaamisala (3119)		
Tutkintonimike: luonnontuotekehittäjä		
...		
▼	Pakolliset tutkinnon osat	75 osp
	📄 Luonnontuotteiden talteenoton, käsittelyn ja hyödyntämisen ohjaus, 45 osp	
	📄 Luonnontuotealan verkostoissa toimiminen, 30 osp	
➔	Valinnaiset tutkinnon osat	105 osp

Luonnontuotekehittäjä; pakolliset tutkinnon osat

Luonnontuotteiden talteenoton, käsittelyn ja hyödyntämisen ohjaus, 45 osp

- Luonnonkasvien tunnistaminen
- Luonnonmarjojen tunnistaminen
- Sienten tunnistaminen
- Alueellisesti merkittävien lajien tunnistaminen
- Talteenoton suunnittelu
- Talteenoton johtaminen
- Luonnontuotteiden käsittelyn suunnittelu ja ohjaus
- Luonnontuotteiden hyötykäytön ohjaus
- Luonnontuotealaa koskevien säädösten mukainen toiminta
- Tuoteturvallisuudesta huolehtiminen
- Työturvallisuudesta huolehtiminen

Luonnontuotealan verkostoissa toimiminen, 30 osp

- Luonnontuotealan toimintaympäristössä toimiminen
- Sidosryhmätoiminta ja verkostoituminen
- Viestintä ja median tuntemus
- Vuorovaikutustaitojen hyödyntäminen viestinnässä
- Esimiehenä toimiminen

Luonnontuotealan osaamista myös mm.

- Ravintola- ja catering-alan perustutkinto
 - Asiakaspalvelun osaamisala (tarjoilija) ja ruokapalvelun osaamisala (kokki)
 - Tutkinnon osa Luonnontuotteiden hyödyntäminen ravitsemispalveluissa, 15 osp

Ammatillisten tutkintojen suorittaminen

- Koko tutkinto tai
- Tutkinnon osa tai osia

Henkilökohtaistamisessa
sovitaan kunkin opiskelijan
kanssa tämän osaamisen
hankkimisen tavoite

Todistus ammatillisista tutkinnoista ja tutkinnon osista

- Laki ammatillisesta koulutuksesta
 - Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle tutkintotodistus, kun tutkinto on suoritettu 50 §:ssä säädetyllä tavalla. Koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle todistus suoritetuista tutkinnon osista, jos opiskelija suorittaa vain tutkinnon osaa tai osia ja henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa tavoitteeksi asetettu osaaminen on saavutettu.
- OPH:n määräys todistukseen merkittävistä tiedoista ja täydentävä ohje
 - Määräys: <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/todistuksiin-ja-niiden-liitteisiin-merkittavat-tiedot>
 - Ohje: <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/opetushallituksen-ohje-todistuksiin-ja-niiden-liitteisiin>

Osaamisalan ja tutkintonimikkeen kirjaaminen todistukseen

- Jos opiskelija suorittaa koko tutkinnon
 - Tutkintotodistukseen merkitään suoritettujen tutkinnon osien perusteella muodostuva osaamisala ja tutkintonimike tutkinnon muodostumisen mukaisesti
 - Eräissä tutkinnoissa voi tutkinnon osien valintojen mukaan olla mahdollista, että samaan tutkintotodistukseen merkitään kaksi osaamisalaa / tutkintonimikettä
- Jos opiskelija suorittaa tutkinnon osia
 - Todistukseen merkitään suoritetuista tutkinnon osista muodostuva osaamisala, mikäli opiskelijalla on edelleen voimassa olevien, saman tutkinnon perusteiden mukainen tutkintotodistus

Luonnontuoteosaamisen merkitseminen todistukseen

- Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon perusteiden tutkinnon osa **Luonnontuotteiden kerääminen** sisältää työelämän edellyttämän osaamisen luonnontuotteiden keräämisessä. Mikäli opiskelija haluaa saada todistuksen luonnontuotteiden keräämisen osaamisestaan, hänelle voidaan antaa **todistus tutkinnon osan suorittamisesta**.
- Luontoalan ammattitutkinnon perusteiden tutkinnon osa **Luonnontuotteiden talteenottaminen** sisältää osaamisen, jota edellytetään luonnontuotteiden neuvontatyössä ja kerääjien kouluttamisessa. Mikäli opiskelija haluaa saada todistuksen luonnontuotteiden neuvonnan ja kerääjien kouluttamisen osaamisestaan, hänelle voidaan antaa **todistus ko. tutkinnon osan suorittamisesta**.
- Todistuksen voi tarvittaessa antaa ennen koko tutkinnon suorittamista. Todistuksen **lisätietoihin voi kirjata tarkentavia tietoja**, kuten esimerkiksi sen, mistä luonnontuotteista opiskelija on osaamisensa osoittanut.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos!

ammatillinenkoulutus@oph.fi

